

«**Βαρβάρα, τυράννων ου κατέπτηξας απειλάς**»

/ Το Συναξάρι της Πεντηκοστής / Συναξαριακές μορφές

Εγκώμιο στην Αγία Μάρτυρα Βαρβάρα (4 Δεκεμβρίου)

Εκείνο τον καιρό που βασίλευε ο ασεβής Μαξιμιανός και ηγεμόνευε ο Μαρκιανός, ήταν κάποιος τοπάρχης που λεγόταν Διόσκορος, εξαιρετικά πλούσιος, και μανιακός στην προ-σκύνηση των ειδώλων. Αυτός είχε μια μοναχογέννητη κορούλα, με το όνομα Βαρβάρα, που ξεχώριζε για την ομορφιά της κι έλα-μπε με τη σεμνότητα της συμπεριφοράς της. Έκτισε λοιπόν ένα ψηλό πύργο κι έκλεισε μέσα την παρθένο, ώστε να μην βλέπουν οι άνθρωποι τη φωτεινότητα και τη λάμψη της ομορφιάς της που ανθούσε και άστραφτε. Ζώντας λοιπόν εκεί μέσα, ήσυχη από τους έξω θορύβους, έκανε θεοσεβείς λογισμούς, τους καλλιεργούσε και τους έτρεφε.

Γιατί γνωρίζει η ερημία να γίνεται μητέ-ρα λεπτών και μεγαλόπρεπων εννοιών. Μισούσε την πλάνη και την προσκύνηση των ειδώλων, επειδή οδηγούσε στην παγίδα του άδη, ενώ αποδεχόταν κι αγαπούσε την αληθινή πίστη των Χριστιανών και την ομολογία τη σεπτή της άγιας και ομοούσιας Τριάδος, επειδή ανεβάζει στους ουρανούς. Ζωγράφιζε και ξεδί-πλωνε με το νου της τους συλλογισμούς για την αθανασία της ψυχής, για τη βασιλεία των ουρανών, για την απόλαυση των αθάνατων αγαθών, για τη γέεννα και την ατελεύτητη εκεί κόλα-ση, καθώς και την άστατη και αβέβαιη περιφορά των άστατων πραγμάτων αυτού του κόσμου, κι έβλεπε πάντα με τη φαντασία της τις παρθένες με τις λαμπάδες, που ενώνονται με τον άφθαρτο νυμφίο Χριστό στην ουράνια παστάδα και απολαμβάνουν εκεί μέσα την άρρητη μακαριότητα, και γι' αυτό λαχταρούσε και πο-θούσε κι ευχόταν να καταξιωθεί κι αυτή την πανόλβια τύχη και την ανέκφραστη χαρά και την ανεκκλήτη δόξα.

Ενώ λοιπόν απασχολούσε το νου της η φρόνιμη κι αγνή παρθένα με τέτοιες φαντασίες, έρχεται ο πατέρας της. Επειδή πολλοί μεγιστάνες του δήλωναν ότι ποθούσαν πολύ να την κά-νουν σύζυγο και να έρθουν σε γάμου κοινωνία μαζί της, την προέτρεπε να δώσει τη συγκατάθεσή της σ' αυτό. Αυτή όμως απέκρουε τούς λόγους αυτούς σαν ενοχλητικές φλυαρίες και κοιτά-ζοντας αυστηρά και θυμωμένη τον πατέρα της απορρίπτει ολότελα τη βλαβερή αυτή για την ψυχή συμβουλή, δηλώνοντας να μην της ξαναθυμίσει ένα τέτοιο πράγμα. Γιατί η κοπέλα θεώρησε γελοίο και τελείως ανακόλουθο, έχοντας αφιερώσει μια για πά-ντα τον εαυτό της στον ουράνιο κι αθάνατο νυμφίο κι έχοντας ενωθεί μαζί του, να υποταχτεί στον

ελληνικό βόρβορο όμοια με τα σκουλήκια που σέρνονται στο βούρκο. Ο πατέρας της λοιπόν που έκτιζε τότε με πολλή βιασύνη ένα λουτρό έδωσε εντολή στους τεχνίτες να κατασκευάσουν νότια δύο θυρίδες για φωταγωγούς, κι έφυγε σε ταξίδι.

Η Βαρβάρα όμως, δούλη της Τριάδος και νύμφη, επισκέφθηκε την οικοδομή κι ανάγκασε τους τεχνίτες ν' ανοίξουν στο κτήριο τρεις θυρίδες. Επιστρέφοντας και γυρίζοντας η καλή κόρη στον πύργο της, βλέπει τ' άψυχα κι αναίσθητα είδωλα, που ο Πατέρας της τιμούσε με το σεβασμό του, και πλημμυρισμένη από άγιο Πνεύμα, με ζήλο ένθεο και φλογερό φτύνει στα περιφρονημένα πρόσωπά τους λέγοντας πολύ επίκαιρα τα ψαλμικά λόγια του Δαβίδ «όμοιοι μ' εσάς να γίνουν όποιοι σας κατασκευάζουν και όσοι έχουν σ' εσάς εμπιστοσύνη». Ω μακάρια αληθινά και φιλόθεη ψυχή! Ω κόρη με φλογερή πίστη, με πίστη στολισμένη! Ω κόρη με θεία σύνεση που μυκτήρισες την αφροσύνη και την ανοησία του πατέρα σου! Ω θυγατέρα που έσβησες με το καθαρό φρόνημά σου την ανοησία και την εξαπάτηση της προμήτοράς μας Εύας! Μια μικρή προσβολή του εχθρού δέχτηκε εκείνη κι αμέσως άλλαξε γνώμη, ενώ αυτή όχι μόνο απέκρουσε τα θέλγητρά του με αδιαλλαξία, αλλά και τον ίδιο έφτυσε στο πρόσωπο φτύνοντας τα είδωλα. Γιατί την προσβολή του φτυσίματός της την απέδιδε σ' εκείνον που ενεργούσε μέσω των ειδώλων, και σ' αυτόν την εκτόξευσε και την κάρφωσε.

Όταν γύρισε ο πατέρας της από το ταξίδι θύμωσε κι αγανάκτησε με τους οικοδόμους για τη μεταβολή της διαταγής του και την πρόσθεση και τρίτης θυρίδας, εκείνοι όμως μετέθεσαν την ευθύνη στην κόρη του που τους έδωσε αυτή τη διαταγή. Ζήτησε τότε να μάθει από αυτήν τον αφορμή της κατασκευής τριπλής θυρίδας· αρπάζοντας η πανεύφημη την πρόφαση που της παρουσιαζόταν επίκαιρη, θεολογούσε πανηγυρικά τη δόξα της Τριάδος παρακινώντας τον άπιστο πατέρα της στη σωτήρια πίστη.

«Ναι, του λέει, γιατί η Τριάδα φωτίζει κάθε άνθρωπο που έρχεται στον κόσμο. Γιατί το αισθητό τούτο φως τυχαίνει να είναι κτίσμα και δημιουργήμα του φωτός, που νοούμε και προσκυνούμε ως τρεις ενωμένους μεταξύ τους ήλιους, και πολύ θαμπό κι αχνό απεικόνισμα και αποσκίασμά του.

Ο αναθρεφτής όμως της ασέβειας και συνήγορος του σκότους σαν να τον χτύπησε κατά πρόσωπο η αστραπή της τρίφωτης θεότητας με την τρανή και απροκάλυπτη ομολογία της πανένδοξης κόρης και τυφλωμένος μάλλον από τη σκληρή αναλαμπή, ξεχειλίζοντας από μανία και κοχλάζοντας από θυμό, τράβηξε το ξίφος κι όρμησε ο παραλογισμένος να κατασφάξει την μοναδική κορούλα του, βγαίνοντας ταυτόχρονα έξω από τα όρια και της ευσέβειας και της φύσης, επειδή του είχε δείξει το δρόμο που έπρεπε ν' ακολουθήσει στη ζωή του. Πραγματικά

εκπληρώθηκε και στην περί-πτωση αυτή η θεία πρόρρηση του Σωτήρα μας Ιησού Χριστού, που ξεσηκώνει την κόρη και τη νύφη ενάντια στον πατέρα και στη μητέρα και την πεθερά, τα νέα δηλαδή και πρόσφατα ενάντια στα παλαιά μωρολογήματα, και που χωρίζει το χειρότερο από το καλύτερο.

Τί κάνει λοιπόν η πανένδοξη Βαρβάρα; Βλέποντας το αδιάντροπο τόλμημα του πατέρα της, τον λυπήθηκε περισσότερο για τον ανόσιο φόνο που επιχειρούσε κι ανοίγοντας με την προσευχή της μια πελώρια πέτρα που ήταν εκεί όρμησε ανάμεσα της στο άλλο μέρος του βουνού. Ω θαύμα! Να σχίζεται στα δύο η πέτρα και να δέχεται στην αγκαλιά της την αμνάδα, ενώ ο πατέρας και διώκτης της, από την πέτρα πιο αναίσθητος, πέτρωνε πιο πολύ με την πύρωση της καρδιάς του και γινόταν σαν πέτρα σκληρή. Και ούτε το παράδοξο θαύμα μπόρεσε να μαλακώσει τη σκληρότητα κι απανθρωπιά της ψυχής του, αλλά διασχίζοντας το βουνό προσπαθούσε ρωτώντας να τη βρει. Κι αφού τη βρήκε και τη μαστίγωσε, τραβώντας την από τα μαλλιά και σέρνοντας την από το βουνό, γυρίζει πίσω και κλείνει τη μακαριστή κόρη σ' ένα μικρό σπιτάκι. Αφού κατάγγειλε στον ηγεμόνα τα σχετι-κά με τη Βαρβάρα, την παραδίνει για να βασανιστεί, ορκίζοντας τον στους θεούς να την εξαντλήσει με σκληρά βασανιστήρια.

Αφού λοιπόν κάθισε ο ηγεμόνας στην πρώτη θέση του βήματος, πρόσταξε να φέρουν τη μάρτυρα. Όταν είδε την ανθη-ρή ομορφιά του προσώπου της, έμεινε έκπληκτος και θαύμασε το χαρούμενο βλέμμα της. Άρχισε τότε να τη δοκιμάζει με φιλο-φρονήσεις, θέλοντας να την πείσει και να την κερδίσει με κολα-κείες. Γιατί αυτό ήταν το πρώτο τέχνασμα του διαβόλου. Ή δηλαδή δοκιμάζει να γοητεύσει και να λυγίσει τον άνθρωπο με τις ηδονές και τους επαίνους, ή να τον εκφοβίσει και να τον τρο-μάξει με απειλές και βασανιστήρια. Όταν λοιπόν άδειασε όλη την πρώτη φαρέτρα του κι έβλεπε ότι η αθλοφόρος περιφρονούσε τα κοσμικά γόητρα κι όλη τη δόξα κι όλη την τρυφή της γης τη θεωρούσε σαν λουλούδι πού μαραίνεται και φυλλορροεί κι ότι μισούσε τις προτροπές και τα γητέματα του σαν δηλητήριο φιδιού κι άλλα δηλητήρια που πρέπει ν' αποφεύγουμε, στρέφεται αμέσως στο άλλο είδος των πειρασμών. Όταν όμως είδε να πε-ριγελά το ίδιο και τις απειλές, γεμάτος θυμό, επειδή δεν πετύχαι-νε το σκοπό του, τη ρωτάει·

-Τί θέλεις λοιπόν, κορίτσι μου; Να θυσιάσεις στους θεούς, ή να πεθάνεις με σκληρές τιμωρίες;

Η μάρτυς τότε με φρόνημα σταθερό και θαρραλέα στάση με λίγα λόγια και την ευσεβή πίστη της διατρανώνει και την ανοησία των άθεων τυράννων στηλιτεύει. Και τί λέγει;

-Εγώ, του λέει, είμαι έτοιμη να θυσιάσω στον Κύριό μου Ιησού Χριστό, τον ποιητή του ουρανού και της γης και της θάλασσας κι όλων όσα περιέχουν. Τους δικούς

σας θεούς πολύ σωστά τους περιγέλασε ο προφήτης λέγοντας· «στό-μα έχουν και δεν θα μιλήσουν· έχουν μάτια αλλά δεν θα δουν· μύτες και δεν θα νιώσουν μυρωδιά· χέρια έχουν και δεν θα πιάσουν· πόδια θ' αποκτήσουν, αλλά δεν θα περπατήσουν· δεν θα βγάλουν φωνή από το λάρυγγά τους. Είθε να γίνουν όμοιοι τους όσοι τα πράττουν αυτά, κι όλοι όσοι έχουν πιστέψει σ' αυτούς». Γιατί όπως τους έχετε αποδώσει το σεβαστό όνομα του θεού ψευδώνυμα, έτσι μένουν άμοιροι και ορφανοί από τη ζωτική ενέργεια.

Κυριευμένος από κατάπληξη ο βουτηγμένος στο μίασμα και θρασύτατος ηγεμόνας με θυμό που κόχλαζε προστάζει να γυ-μνώσουν τη μάρτυρα και να ξεσκίσουν αλύπητα τις σάρκες της με τα βούκεντρα και να σκουπίζουν τις πληγές που θα της κά-νουν με υφάσματα και κουρέλια από τρίχα, ώστε να κοκκινίσει από το αίμα όλο το σώμα της. Ω η σεπτή και ιερή ομολογία σου, Βαρβάρα του Χριστού καλλίνικη μάρτυς, που έκανες χωρίς φόβο και δειλία μπροστά σε όλους με τη χάρη του Πνεύματος και θεολόγησες, ώστε ν' ακούν άνθρωποι και οι άγγελοι που έβλεπαν την άθλησή σου και οι δαίμονες που αόρατα συστρατεύονταν εναντίον σου με τους ορατούς αντιπάλους.

Σε έγραψε ο Κύριος στα βιβλία του ουρανού και σε ομολόγησε μπροστά στον αρχίφωτο και θεαρχικό Πατέρα του και πάλι θα σπεύσει να σε ομολογήσει και να σε ανακηρύξει. Ω η γενναιότατη υπομονή και καρτερία σου, με την οποία κατατρόμαξες τον διάβολο και τους αποστάτες αυτού δαίμονες, κι έκανες τους αγίους αγγέλους να σε θαυμάσουν και να σ' επαινέσουν, με την οποία διάλυσες σαν

αράχνη την πλάνη των ειδώλων, και κραταίωσες κι επιβεβαίωσες την αληθινή πίστη.

Βλέποντας ο δικαστής πόσο αμετακίνητη και καρτερική ήταν η αγία, προστάζει να τη ρίξουν στη φυλακή, ώσπου να σκεφτεί με τι οδυνηρότερα βασανιστήρια να τη βασανίσει. Τα μεσά-νυχτα όμως της ημέρας εκείνης την περιέλαμψε ένα υπέρλαμπρο φως, μέσα στο οποίο ξεχώριζε ολόλαμπρος ο Κύριος της δόξας παρηγορώντας τη μεγάλη οδύνη και λύπη που φαινόταν στο πρό-σωπό της και στηρίζοντάς την με λόγια ενθαρρυντικά στους μελ-λοντικούς αγώνες της με τα λόγια·

-Έχε θάρρος, Βαρβάρα, γιατί μεγάλη χαρά θα συμβεί στον ουρανό και τη γη για την άθλησή σου. Μη φοβάσαι τις απειλές του τυράννου, ούτε να τις υπολογίζεις. Εγώ είμαι μαζί σου και θα σε απαλλάξω από όλα τα τραύματα που σου προξενούν.

Κι ευθύς εξαφανίστηκαν οι πληγές από το σώμα της. Έπειτα από αυτά τα λόγια, έφυγε πάλι στους ουραμούς των ουρανών ο Κύριος. Είχε δοκιμάσει μεγάλη αγαλλίαση η γνήσια μάρτυς και δούλη του Χριστού και γέμιζε με ευφορία ψυχής και χαρά κι ευ-φροσύνη για την ενθάρρυνση του Χριστού. Κι αληθινά δικαιο-λογημένα είχες χαρεί, ω τρισευτυχισμένη κόρη! Γιατί η αιτία της χαράς σου είναι η μόνη αληθινή ευφροσύνη και ψυχική ικα-νοποίηση αναλλοίωτη κι αναφαίρετη. Ω τα καλότυχα στ' αλή-θεια μάτια σου, που αξιώθηκαν να δουν τον Κύριο που δεν τολ-μούν ν' ατενίσουν στον ουρανό τα Χερουβίμ και τα πολυόμματα τάγματα!

Ω αυτιά τρισόλβια, που δέχτηκαν τον ήχο από τα λό-για του Θεού! Ω αξιαγάπητη ψυχή και τρισευτυχισμένη που την παρηγόρησε με λόγια από το ίδιο του το στόμα ο Δεσπότης των ουρανίων και επιγείων και Θεός κάθε παρηγοριάς! Εσύ όντας μέσα στη σάρκα ακόμα, η νύφη του Χριστού, ως απόδειξη όλης της προίκας σου έχεις δεχτεί τον αρραβώνα της βασιλείας των ουρανών. Γι' αυτό τη δοκιμασία των αλγεινών τη θεώρησες και τη λόγιασες σαν βέλη νηπίων ή δαγκώματα ψύλλων, ενώ γοη-τευμένη από τον έρωτα του Χριστού που σου φανερώθηκε και με στερεά ψυχή έλεγες· «ποιος θα με χωρίσει από την αγάπη του Χριστού; Η θλίψη ή η στενοχώρια ή η πείνα ή ο διωγμός ή οι μά-στιγες ή οι κίνδυνοι; Έχω πειστεί ότι ούτε η ζωή ούτε ο θάνατος ούτε άγγελος ούτε τα παρόντα ούτε τα μελλοντικά ούτε κανένα άλλο πλάσμα θα μπορέσουν να με χωρίσουν από την αγάπη του Χριστού».

Το πρωί οδηγήθηκε η μάρτυς στο βήμα, με σχετική προσταγή του άρχοντα. Όταν είδε ότι τα χτυπήματα είχαν εξαφανιστεί και το σώμα της ήταν απείραχτο και ακέραιο χωρίς την παραμι-κρή αμυχή, λέει ο φρενοβλαβής και φρενοπαρμένος·

-Βλέπεις πως οι θεοί σε θέλουν δική τους και σ' αγαπούν, αφού θεράπευσαν και τις πληγές σου.

Η μάρτυς αφού γέλασε με την παραφροσύνη και την κατάπληξη και τη σύγχυση εκείνου, του αποκρίθηκε.

-Οι θεοί σου είναι όμοιοι μ' εσένα, κουφοί, τυφλοί αναίσθη-τοι κι ασάλευτοι, αδύναμοι να βοηθήσουν τον εαυτό τους· πώς θα μπορούσαν λοιπόν να θεραπεύσουν εμένα που αφα-νίζω την ματαιότητά τους που ξεγελά τον κόσμο; Αυτός που με θεράπευσε είναι ο Ιησούς Χριστός, ο Υιός του Θεού που ζει, τον οποίο εσύ με τα βέβηλα μάτια σου και την πωρωμένη ψυχή δεν είσαι άξιος να δεις.

Σαν θηρίο αναμμένος από το θυμό με αυτά τα λόγια ο βρομερός προστάζει να ξύσουν βαθιά τα πλευρά της και να βάλουν στις πληγές της αναμμένους δαυλούς και να χτυπούν με σφυρί το κε-φάλι της όπως το αμόνι.

Εκείνη τότε, αφού έστρεψε το βλέμμα της στον ουρανό, είπε: «Εσύ, Κύριε, καρδιογνώστη, γνωρίζεις ότι ήρθα σ' εσένα επειδή σε ποθούσα· μη μ' εγκαταλείψεις ως το τέλος.

Υπέφερε λοιπόν η γενναία μάρτυς του Χριστού κι αυτό το μαρ-τύριο με γενναιότητα, ξεπερνώντας όχι μόνο τη γυναικεία αδυ-ναμία, αλλά και την ανθρώπινη φύση. Πώς θα μπορούσε να υπομείνει καρτερικά τόσες κακώσεις και σκληρές και επώδυνες τι-μωρίες, αν δεν είχε ξεπεράσει αυτό το σώμα της ταπείνωσης με τη δύναμη του Πνεύματος που την τόνωνε και τη δυνάμωνε αόρατα;

Αλλ' ούτε με όλα αυτά που έγιναν χόρτασε ο υπηρέτης και συνήγορος του διαβόλου, αλλά στρέφει τη γόνιμη σε κακία διάνοιά του σε άλλο είδος βασανιστηρίων, έχοντας θρονιασμένο μέσα του της κάθε κακίας τον αρχηγό δράκοντα και γεννήτορα και εφευρέτη, που από την αρχή στάθηκε ανθρωποκτόνος και μι-σάνθρωπος. Πρόσταξε λοιπόν, λένε, ο ηγεμόνας να κοπούν με το ξίφος οι μαστοί της μάρτυρος. Την ώρα εκείνη που κόβονταν οι μαστοί της, η αμνάδα του Χριστού έστρεψε το βλέμμα στον ουρανό και έλεγε: «Μη με απορρίψεις μακριά από το πρόσωπό σου και μη πάρεις από εμένα το άγιό σου Πνεύμα».

Κι αυτή λοιπόν την πληγή τη δέχτηκε η μάρτυς με καρτερία και ευχαριστώντας. Έχεις άραγε, παγκάκιστε δαίμονα, κρυμμένη σαν θησαυρό στα βάθη της ψυχής σου

κι άλλη επινόηση κακίας χειρότερη απ' αυτή; Σου έχει άραγε απομείνει ή θεωρείς καμιά κακοποίηση οδυνηρότερη για τη γυναικεία φύση; Δεν απόκαμε ο νους σου προσπαθώντας ν' ανακαλύψει βασανιστήρια για τη μάρτυρα; Πρόσθεσε, αν νομίζεις, κι άλλα. Θα βρεις απέναντι σου διαμάντι ή καλύτερα ψυχή που δεν ραγίζει, κι από αυτό το διαμάντι στερεότερη, αμόνι ικανό να ανταποδίδει τα χτυπήματα από τα σφυριά σου· «είναι σκληρό για σένα να κλωτσάς τα καρ-φιά».

Γιατί όσο πληθαίνεις τις τιμωρίες, τόσο αυξάνεις και χωρίς να θέλεις τα στεφάνια για τη μάρτυρα και πανεύφημη κόρη και χωρίς να το θέλεις θα της προσφέρεις τα έπαθλα της νί-κης λαμπρότερα. Ενώ για τον εαυτό σου, καθώς θα νικιέσαι και θα πέφτεις και θ' ανατρέπεσαι θα πληθύνεις την αισχύνη σου νικημένος και τρεπόμενος σε φυγή ύστερα από κάθε αγώνα και επίθεσή σου, και θα σωρεύσεις περισσότερα και τ' αναμμένα κι άσβηστα κάρβουνα και τ' ατελεύτητα βασανιστήρια στο γεμάτο από κάθε κακία κεφάλι σου.

Αλλά μου προξενεί θαυμασμό και ο απάνθρωπος κι αποθηριωμένος τρόπος του σαρκικού γονιού της μακαριστής, ξένος από το ευσεβές πνευματικό φρόνημα και μακριά από την πατρι-κή στοργή. Αληθινά κι αυτά τα άλογα θηρία, άσπλαχνα πατέρα, τα ξεπέρασες με την απανθρωπιά σου. Γιατί εκείνα υπερασπίζονται τα παιδιά τους μέχρι θανάτου αν βλέπουν να θέλει κάποιος να τα βλάψει, ενώ εσύ της δικής σου, μοναδικής κόρης, βλέπο-ντας χωρίς λύπη να κατακόβουν με το σπαθί τα γυναικεία μέλη που πηγάζουν το γάλα της ζωής, δεν ντράπηκες καν την προσβολή κατά της φύσης ούτε και λύγισες μπροστά στις τόσες πληγές έχοντας πέτρινη καρδιά κι αναίσθητη.

Αλλά γιατί θαυμάζομε, αδελφοί μου, τους μολυσμένους κυ-ριολεκτικά από την πλάνη της ασέβειας και παραδομένους στη βακχική μανία του Σατανά; Γιατί, όπως οι καλλίνικοι μάρτυρες, αφού με την αγάπη τους προς το Χριστό έλαβαν το θείο Πνεύμα και νίκησαν και ξεπέρασαν τη φύση, βρέθηκαν μέσα στα υπερφυσικά, έτσι ακριβώς και οι διώκτες του Χριστού και τούτων, γεμάτοι όντας από το πονηρό πνεύμα και υποδουλωμένοι στη δύ-ναμη της αποστασίας, ξεγλίστρησαν κι αυτοί και ξέπεσαν έξω από τη φύση, όχι βέβαια στο καλύτερο, αλλά στο χειρότερο.

Κι όπως εκείνοι ανυψώθηκαν πάνω από την ανθρώπινη κατάσταση, τόσο περισσότερο κι αυτοί βούλιαξαν πιο κάτω από αυτήν κι έγιναν όμοιοι με τους ανθρωποκτόνους δαίμονες. Και είναι πολύ φυσικό. Γιατί όποιοι προσέρχονται στο Χριστό, μιμούνται με την ίδια την αρετή το Χριστό, όσοι όμως υποδούλωσαν τον εαυτό τους στο ζυγό του διαβόλου, γίνονται κατά κάποιον τρόπο παρόμοιοι κι εφάμιλλοι μ' αυτόν. Αλλά ας δούμε τι σοφίζεται πάλι και μηχανεύεται ο αντίδικος κι αντίπαλος μας μέσω των ιδίων των υπασπιστών του εναντίον της σεμνής και φρόνιμης παρθένας.

Βλέποντας δηλαδή ότι υποφέρει τις κακοποιήσεις του σώματος και τις υπομένει με ανδρεία, χρησιμοποιεί ένα αφόρητο βασανισμό της ψυχής κι άξιο, όπως νομίζει, να της προκαλέσει ντροπή. Κι είναι τέτοιος στ' αλήθεια και βαρύτερος από τους προηγούμενους. Το να πάσχει όμως κανείς για χάρη του Χριστού, ακόμα κι αν φαίνεται κάτι πως έχει κάτι το επονείδιστο και άσχημο, είναι ωστόσο από κάθε καλλωπισμό ευγενικότερο και ωραιότερο και αξιοπρεπέστερο. Προστάζει λοιπόν, όπως λέγεται, ο ηγεμόνας να την διαπομπεύσουν γυμνή σ' όλη εκείνη την περιοχή και να τη μαστιγώνουν ταυτόχρονα με ανυπόφορα μαστιγώματα.

Γνωρίζετε οπωσδήποτε, αγαπητοί μου, πόση ντροπή και συστολή προκαλεί το πράγμα στις παρθένες και μά-λιστα στις όμοιες με την οσία αυτή κόρη, που, όπως θα λέγαμε, ούτε ο ήλιος δεν μπόρεσε ν' απολαύσει ικανοποιητικά το θέαμά της πρωτύτερα. Και δεν τους υποχρέωσε να τη γυρίσουν σε μια μόνο αγορά και πλατεία, ή και σε δύο έστω, αλλά να τη γυρίσουν στα χωριά και τις πόλεις και

τους δήμους. Γιατί είπε να τη γυρί-σουν σ' όλη εκείνη την περιοχή. Πράγματι αυτή η δοκιμασία εί-ναι για τις ντροπαλές και σεμνές κοπέλες πολύ βαρύτερη και δυσκολότερη από νόθε πόνο φωτιάς και μαστιγώματος.

Υπόμεινε όμως κι αυτή τη ντροπή για χάρη της αγάπης και του έρωτά της προς το Χριστό, που υπέμεινε για χάρη μας το σταυρό και καταφρόνησε τη ντροπή. Γιατί, αφού πριν από το φόρεμά της η παρθένα είχε αποβάλει τον παλαιό άνθρωπο με τα πάθη του στα οποία συγκαταλέγεται και η ντροπή του είδους αυτού, γι' αυτό ούτε καν σκέφτηκε πως έκανε κάτι κακό. Αλλά, όπως μέσα στον παράδεισο οι πρωτόπλαστοι πριν από τα πάθη της αμαρτίας ζούσαν γυμνοί και δεν ένιωθαν ντροπή, όταν όμως με την παρακοή κινήθηκαν μέσα τους τα πάθη νόμισαν ότι ασημονούσαν, αν δεν έντυναν τη γύμνια τους με φύλλα συκής, έτσι και η παρθένα αυτή επιστρέφοντας σ' εκείνη την κατάσταση την πριν από την αμαρτία, μαζί με τ' άλλα πάθη ξεντύθηκε και τη ντροπή. Αλλά όμως για να μη θελήσουν να περιγελάσουν οι μιαροί βλέποντας να περιφέρεται χωρίς κάλυμμα το πανίερο σώμα της, στρέφοντας τα βλέμματά της στον ουρανό είπε: Κύριε, εσύ που περιβάλλεις τον ουρανό με τα σύννεφα, σκέπασέ μου το σώμα το γυμνωμένο για χάρη σου, για να μην το βλέπουν τούτοι οι ασεβείς.

Μόλις είπε αυτά τα λόγια, έστειλε ο Κύριος άγγελό του και την έντυσε με λευκή στολή, και έτσι περιφερόταν σαν νύφη στολι-σμένη και καλλωπισμένη, από το πατρικό της σπίτι στην καταστόλιστη νυφική παστάδα πήγαινε με φρουρά τιμητική σε πο-μπή γιορτινή, στεφανωμένη με το διάδημα του μαρτυρίου και σημάδια της άθλησής της για χάρη του Χριστού, στολισμένη με τη ματωμένη πορφύρα και ξεχωρίζοντας με λάμψη ανώτερη από των μαργαριταριών και των σμαραγδιών και των υακίνθων και των πολυτίμων πετραδιών των δεμένων με το χρυσάφι. Ω θαύ-μα! Οι παθιασμένοι αυτοί και φίλοι της ηδονής, χωρίς καθόλου ντροπή και σεβασμό, περικούκλωναν ολόγυμνες τις παρθένες που αθλούσαν για χάρη του Χριστού, για να τις γελοιοποιήσουν, όπως νόμιζαν, και μαζί να ικανοποιήσουν το πάθος της ακόλαστης όρασής τους. Ο Χριστός όμως, αφού έντυσε την αθλήτριά του από πάνω ως κάτω με το φόρεμα της χάριτός του, την εξασφάλισε από το κοίταγμα των ασελγών και βρομερών εχθρών, απέδειξε άπρακτη την επινόησή τους και τους έβγαλε από τις προσδοκίες τους παραπλανώντας τους.

Αφού τη γύρισαν σ' όλη εκείνη την περιοχή, την οδήγησαν σε μια κωμόπολη, όπου βρήκαν και τον ηγεμόνα. Μη γνωρίζο-ντας λοιπόν ο ηγεμόνας τι άλλο να της κάνει, γιατί όλη η εφευρετικότητά του στάθηκε άχρηστη κι ανώφελη κι οι ελπίδες του δεν πραγματοποιούνταν, βγάζει απόφαση για την πολυάθλη μάρ-τυρα να τη θανατώσουν με αποκεφαλισμό. Ο πατέρας της τότε κυριαρχημένος από πολύ θυμό κι εγκυμονώντας μέσα του τον ίδιο τον απ' αρχής ανθρωποκτόνο διάβολο, για να

φανεί ότι πρόσφερε τέλεια λατρεία στα βδελυρά είδωλα που προσκυνούσε ή μάλλον στα πνεύματα της πονηριάς και τους δαίμονες που ενεργούσαν μέσω αυτών, τραβώντας το ξίφος του, την ανέβασε στο όρος, ποθώντας και θέλοντας να εκτελέσει ο ίδιος με τα ίδια του τα χέρια το φοβερό έγκλημα.

Γεμάτη χαρά η ωραία και καλή περιστέρα δέχτηκε τη σφαγή της για χάρη του Χριστού κι έπεσε σε προσευχή και ικεσία. Γιατί έτρεχε προς το βραβείο της κλήσης της στον ουρανό και βιαζόταν ν' ανέβει στα ουράνια. Αλλά δεν εμποδίζει καθόλου ν' ακούσουμε τα ίδια τα λόγια της προσευχής της μάρτυρος, για ν' αγιάσουμε μ' αυτά και την ακοή μας:

«Άναρχε, αχειρόπλεχτο στεφάνι των μαρτύρων, Κύριε Ιη-σού Χριστέ, εσύ που άπλωσες τον ουρανό και θεμελίω-σες τη γη, εσύ που τις αβύσσους περιέκλεισες και περι-τείχισες τη θάλασσα, εσύ που πρόσταζες τα σύννεφα που φέρνουν τη βροχή να βρέχουν σε κακούς και αγαθούς, που περπάτησες πάνω στη θάλασσα σαν να ήταν στεριά χωρίς να βρέξεις τα πόδια σου, που επιτίμησες τον άνεμο και τη θάλασσα κι έφερες τη γαλήνη, γιατί όλα, Κύριέ μου Ιησού Χριστέ, υπακούουν στο πρόσταγμά σου, γιατί είναι έργα σου, κάνε, Κύριε, αυτή την αίτησή μου και δώσε τη χάρη σου στη δούλη σου, ώστε, όποιος με μνημονεύει στο όνομα το άγιο το δικό σου και τελεί τη μνήμη των ημερών του μαρτυρίου μου, Κύριε, να μη θυμηθείς τις αμαρτίες του κατά την ημέρα της κρίσης, αλλά να φανείς σ' αυτόν σπλα-χνικός. Γιατί γνωρίζεις, Κύριε, ότι είμαστε σάρκα και αίμα, έργο των αχράντων χεριών σου.

Κι αφού είπε το «Αμήν» πάλι προσευχήθηκε και είπε:

«Κύριε ο Θεός των δυνάμεων, ο δημιουργός κάθε πνοής και κάθε σάρκας, ο ιατρός κάθε αρρώστιας και κάθε ασθέ-νειας, δώσε στη δούλη σου τη χάρη, σε όσους προσέλθουν στον τόπο όπου θα βρίσκεται το λείψανό μου και αναβλύζουν τα αγιασμένα νερά, να δωρίσεις την ίαση της ψυχής και του σώματος, ώστε και μ' αυτά να δοξάζεται το πανάγιό σου όνομα μαζί με τον Πατέρα και το άγιο Πνεύ-μα».

Κι αφού είπε το «Αμήν», ακούστηκε φωνή από τον ουρανό που έλεγε: «Έλα, εσύ η αθλοφόρος μου που αγιάσες, αναπαύου στα ουράνια δώματα του Πατέρα μου. Όσα κι αν ζήτησες, τα έλαβες δώρο από έμένα».

Όταν τα άκουσε αυτά η μακάρια μάρτυς του Χριστού, ήρθε στο μέρος που την έσερνε και αποκεφαλίστηκε από το ξίφος του πα-τέρα της, στον ίδιο τόπο μαζί με την αγία Ιουλιανή. Κατεβαίνο-ντας όμως ο πατέρας της Διόσκορος από το βουνό, έπεσε φωτιά από τον ουρανό και τον κατέφαγε, ώστε ούτε η στάχτη του να φαίνεται ούτε να βρεθεί ο τόπος όπου έπεσε.

Πράγματι καλό τέλος έβαλε η αγία στο μαρτύριό της. Γιατί την προσευχή έβαλε μπροστά στους άθλους της και την προσευχή πάλι έστησε κορωνίδα σ' αυτούς. Και ποιό είναι το περιεχό-μενο της προσευχής; Ζήτησε ο νυμφίος της Χριστός να φανεί σπλαχνικός σε όσους επιτελούν τη μνήμη της, και να τους δώσει την άφεση των σφαλμάτων και την ίαση των νοσημάτων τους. Εκείνος, αφού δέχτηκε την παράκληση, υπόσχεται να εκπληρώσει την επιθυμία της και με την ίδια του τη φωνή την πληροφο-ρεί και της δίνει τη διαβεβαίωση. Εκείνη έσκυψε τον αυχένα της ολόψυχα στο ξίφος, ενώ ο παιδοκτόνος πατέρας έδωσε το χτύπημα δίχως έλεος.

Αυτή με συνοδεία από δορυφόρους οδηγούνταν στις ουράνιες κατοικίες και σε ετοιμασμένη ανάπαυση, ενώ εκείνος κατέβαινε στα τάρταρα και τους κόλπους του άδη και στα ζοφερά δώματά του και την ετοιμασμένη κόλαση. Εκεί-νη είχε φωτεινούς αγγέλους να οδηγούν τα βήματά της στο ανέβασμά της, ενώ εκείνος είχε δαίμονες αγέλαστους και φοβερούς που τον έσερναν χωρίς τη θέλησή του στον γκρεμό.

(Αγίου Ιωάννου Δαμασκηνού, Ε.Π.Ε, Έργα, τ. 9, σ. 379-405, αποσπάσματα)

<http://bitly.com/1weG6DN>